

HAZÁNK KOMMUNISTÁINAK NAGY TANÁCSKOZÁSA

Az Országos Pártkonferencia munkálatai, az elhangzott nagyszabású jelentés, az elfogadott és közzétett dokumentumok meggyőzően bizonyítják, hogy a romániai kommunisták nagy tanácskozása történelmi jelentőségű esemény volt, melynek messzegyűrűző kihatásai lesznek országunk, társadalmunk további fejlődésére és — már a világgözelemény eddigi megnyilvánulásai alapján is túlzás nélkül mondhatjuk — a nemzetközi élet alakulására. Ha szem előtt tartjuk azt a marxistenini megállapítást, miszerint korunk fő tartalma a kapitalizmusról a szocializmusra való átmenet, teljes mértéke szerint ítéelhetjük meg a Román Kommunista Párt következetes, gazdag forradalmi tapasztalatokra támaszkodó erőfeszítését, hogy kidolgozza a fejlett szocialista társadalomnak azt a modelljét, amely messzemenően számol a marxizmus—leninizmus általános érvényű tanításaival, eszményeivel és hazánk sajátos adottságaival, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom általános, valamint népünk alapvető érdekeivel egyaránt. A Román Kommunista Párt éppen abban látja minden kommunista párt történelmi hivatását, így a magáét is, hogy saját országában, saját népét vezesse a szocialista forradalom és építés útján, a legmegfelelőbb stratégiát, politikai vonalat dolgozza ki és érvényesítse a munkásmozgalom közös végcéljának a megvalósítása érdekében.

Az utóbbi években, de különösen a X. kongresszustól kezdve társadalmi-politikai életünk minden résztvevője és megfigyelője számára világosan megmutatkozott a Román Kommunista Pártnak az az átfogó gyakorlati és elméleti tevékenységen alapuló törekvése, hogy a legkorszerűbb társadalomvezetési és tervezési módszerek igénybevételeivel minél pontosabban és többoldalúan megszerkessze a sokoldalúan fejlett szocialista társadalomnak azt a modelljét, amelynek megvalósítására népünk minden tudatos erőfeszítése irányul. A társadalmi tevékenység valamennyi területén elért eredmények, a Román Kommunista Párt rendkívüli méretű és intenzitású gyakorlati és elméleti munkássága lehetővé, további előrehaladásunk pedig elengedhetetlenül szükségessé tette, hogy ezt a modellt, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom modelljét minden eddiginél konkrétan, mutatószámokba, munkaprogramba, politikai és szervezési feladatokba öntve alkossuk meg. Az Országos Pártkonferencia társadalmi fejlődésünknek azt a mozzanatát fejezte ki, amikor ez lehetségessé és szükségessé vált. „Elmondhatjuk — állapította meg jelentésében Nicolae Ceauşescu elvtárs —, hogy olyan pillanatokat élünk, amelyek a továbbiakban meghatározzák a szocialista Románia helyét a szocialista országok, a világ összes nemzetei nagy családjában.“ Az Országos Pártkonferencia nagy érdeme, hogy megfelelt a történelmi pillanat követelményeinek: oly módon bontotta ki a sok-

oldalúan fejlett szocialista társadalom építésének a programját, hogy nagyszerű jövőt ígér hazánk, gyermekeink, az elkövetkező nemzedékek számára.

A Román Kommunista Párt a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megvalósítására irányuló programja abból a megfontolásból indul ki, hogy az egyseges szocialista gazdaság megteremtése még nem jelenti a szocializmus teljes megvalósítását. A marxizmus alapvető tanításainak megfelelően a Román Kommunista Párt szem előtt tartja, hogy végső fokon a termelési mód fejlődése határozza meg a társadalom egészének a fejlődését. Az Országos Pártkonferencia nagyfontosságú határozatokat hozott mind a termelőerők, mind a szocialista termelési viszonyok további erőteljes fejlesztésére vonatkozóan.

Társadalmunk termelőerőinek, a szocializmus műszaki-anyagi alapjának a további fejlesztése rendkívül összetett feladat, amely a korkövetelményeknek és hazánk sajátos helyzetének mélyreható, messzetekintő tudományos elemzését igényli. Az Országos Pártkonferencia elvégezte ezt az elemzést, és levonta az ebből adódó következtetéseket. Mivel — amint azt a párdokumentumok leszögezik — a párt tevékenységének alapja, politikájának legfőbb célja, a szocialista társadalom építésének értelme, hogy növekedjék a dolgozó tömegek anyagi és szellemi jóléte — a termelőerők, a műszaki-anyagi alap fejlesztésének is ez az első és legalapvetőbb indítéka. Az Országos Pártkonferencia olyan távlati tervet dolgozott ki ezen a téren, amely lehetővé teszi, hogy hazánk 15—20 éven belül behozza azt a távolságot, amely jelenleg a gazdaságilag fejlett országoktól elválasztja. A pártpolitika józanságáról, tudományos tárgyilagosságáról tanúskodik az a körülmény, hogy az Országos Pártkonferencia nagyra értékelte az elért eredményeket, ám ugyanakkor óvott az önelégültségtől, figyelmeztetett arra, hogy Románia már nem visszamaradott, de még fejlődésben levő ország, és nagy út áll előttünk az egy főre jutó nemzeti jövedelem megsokszorozásáig, azaz addig, amíg a gazdaságilag fejlett országok sorába kerülünk. Ezt az erőteljes gazdaságfejlesztést a tudományos-műszaki forradalom körülményei között kell megvalósítanunk, amely — a Pártkonferencia megállapítása szerint — napirendre tűzte népünk cselekvőbb részvételét a nemzetközi munkamegosztásban.

A tudományos-műszaki forradalom jellegéből és a szocializmus lényegéből egyaránt következik, hogy a termelőerők gyors és erőteljes fejlődését nem anyagi és fizikai erőráfordítással kell fokozni, hanem a már előirányzott jelentős beruházások ésszerűbb és korszerűbb kihasználásával, koncepciózusabb tervezéssel és szervezéssel, magasabb gazdasági hatékonyság elérésével. Csakis ez teszi lehetővé, hogy a gyorsabb gazdasági előrehaladás ne akadályozza az életszínvonal állandó növekedését. Az Országos Pártkonferencia a grandiózus gazdaságfejlesztési tervekkel együtt intézkedéseket helyezett kilátásba az életszínvonal növelésére. Eseményeinktől, erkölcsi felfogásunktól egyaránt idegen mind az aszkétikus lemondás egy távoli aranykor érdekében, mind a pillanat érdekeinek távlatokkal nem számoló követése. Az elkövetkező nemzedékek, szocialista hazánk jövője iránt érzett felelősségünk szerves összhangban van azon törekvésünkkel, hogy már ma, lehetőségeink mértékében, minél civilizáltabb életkörülményeket teremtsünk a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építői számára.

A marxizmus klasszikusai tanításainak és a korkövetelményeknek megfelelően, pártunk dokumentumai ismételten hangsúlyozzák a tudomány rendkívüli szerepét a szocialista társadalom építésében. Az Országos Pártkonferencia elemzéseiben, határozataiban kifejezésre jut az a körülmény, hogy a tudomány közvetlen termelőerővé vált, valamint az, hogy a tudatos társadalomépítésben a marxista alapvetésű társadalomtudományokra is megkülönböztetett szerep hárul. A Pártkonferencia do-

kumentumai a korszerű tervezés és prognózis jegyeit viselik magukon. Köztudomású, hogy napjaink egyik legfiatalabb és legvitatottabb tudománya a futuroológia, a jövőkutatás. (Augusztus végén hazánkban rendezik meg a soron levő futuroológiai világkongresszust.) Marxista szerzők jogosan állapítják meg, hogy a futuroológiai irodalomban érdekes és értékes előrejelzések találhatók a termelés, a közlekedés, a tudomány egyik vagy másik ágának várható fejlődéséről, ám alig esik szó a jövő társadalmáról mint egészről, nem történtek erőfeszítések egy társadalmi modell kidolgozása irányában. Nos, úgy véljük, hogy az Országos Pártkonferencia ebből a szempontból is rendkívüli horderejű teljesítményt nyújtott, hiszen egyik alapvető törekvése az volt, hogy körvonalazza Románia jövő társadalmát.

Amikor a tudomány társadalmi szerepéről beszélünk, nem csupán a szűkebb értelemben vett tudományra gondolunk, hanem arra is, amit párt dokumentumaink a szakképesítés, az általános ismereti szint növelésének a szükségességével, fontosságával kapcsolatban hangsúlyoznak. Az Országos Pártkonferencia a munkaerő-felkészítést, a szakképzést, a tovább- és újraképzést a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésére irányuló pártprogram szerves részeként tárgyalta. Nem érdektelen itt felhívunk a figyelmet pártunknak arra az irányvonalára, amely a szűk szakosítás leküzdését, a többoldalú szakképzés biztosítását szorgalmazza. Pártunk álláspontjának mondhatni társadalomfilozófiai jelentőségét akkor értékelhetjük a maga teljességében, ha arra gondolunk, hogy az eredeti marxi felfogás szerint a túlságosan elaprózódó munkamegosztás a szocializmus körülményei között is az elidegenedés forrásává válhat. Az oktatás és a szakképzés korszerű megszervezésére irányuló pártpolitika — mint pártunk általános politikai vonala a maga egészében — nem téveszti szem elől a szocializmus egyik legfontosabb célkitűzését, a személyiség sokoldalú kibontakoztatását.

Bármily fontos, meghatározó a gazdaság szerepe a társadalom életében, ennek mégis csupán egyik oldala, összetevője. A szocializmus lényege — Marx szavaival — az emberiesült társadalom megteremtése, ami nem valósítható meg a megfelelő szocialista gazdasági alap nélkül, de nem is merül ki abban. A társadalom — emberek közötti viszonyok összessége, és a termelési viszonyok csupán egyik — igaz, alapvető — összetevője annak. Az Országos Pártkonferencia mondhatni betelítte a X. kongresszusnak és a Központi Bizottság tavaly novemberi plénumának azt a törekvését, hogy a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom nem gazdasági viszonyait is előrevetítse. Gondolunk itt elsősorban a társadalmi élet szervezésének és vezetésének a tökéletesítéséről és a szocialista demokrácia fejlesztéséről, a szocialista nemzet felvirágoztatásáról és a nemzeti kérdéssről szóló határozatokra, a kommunista életmód és munka, a szocialista etika és méltányosság normáinak tervezetére, de végső fokon az Országos Pártkonferencia valamennyi dokumentumára, hiszen mindegyik fontos előirányzatokat és intézkedéseket tartalmaz az említett vonatkozásban.

A szocialista demokrácia fejlesztése, szélesítése és elmélyítése a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésével kapcsolatos kérdések gyűjtőpontjában áll. Az Országos Pártkonferencia egyik közvetlen célkitűzése az volt, hogy biztosítsa a befejezését a társadalmi vezetés tökéletesítési folyamatának, amelyet a megelőző pártkonferencia és a X. kongresszus indított el. Nos, pártunk politikai koncepciójáról sokatmondóan tanúskodik már önmagában az a tény is, hogy az Országos Pártkonferencia napirendjén, a társadalmi vezetés további tökéletesítése mellett, a szocialista demokrácia fejlesztése is szerepelt. A társadalmi vezetés tökéletesítése ugyanis nem egyszerűen közigazgatási, szervezési, tudományos, műszaki, hanem alapvetően politikai kérdés, amelynek alfája és ómegája a szocialista de-

mokrácia. Lenin a marxizmus legnagyobb jelentőségű történelemfilozófiai tételének nevezte azt a megállapítást, miszerint minél nagyobb méretű és intenzívebb a tömegek részvétele egy forradalmi folyamatban, ez annál alapvetőbb változásokhoz vezet, és viszont. Ugyancsak Lenin attól tette függővé a szocialista rend, a szocialista állam erejét, hogy mennyire tudatos a tömegek tevékenysége, közvetlen részvétele. A szocializmus fejlődéstörvényei megkövetelik annak a pályának a befutását, amely elvezet a tömegek számára biztosított demokráciától a tömegek létrehozta demokráciához. Az Országos Pártkonferencia jelentős határozatokat hozott ebben az irányban. Kiszélesítette, még közvetlenebbé tette a meglévő párt- és állami szervek kapcsolatait a dolgozókkal, új kollektív tanácskozó, döntési joggal bíró, illetve ellenőrző szerveket hozott létre, előirányozta a párt-, az állami és a tömegszervezetek bizonyos funkcióinak az egybekapcsolását, a választási rendszer további demokratizálását, a dolgozók széles rétegeinek fokozott bevonását a határozatok, döntések meghozatalába, végrehajtásába és ellenőrzésébe.

A szocialista demokrácia bővülése, elmélyülése, fejlesztése szükségképpen feltételezi a tömegek politikai és kulturális színvonalának, állampolgári felelősségének, azaz a szocialista tudatnak és öntudatnak a további fejlődését. Az Országos Pártkonferencia saját dokumentumaként fogadta el a Központi Bizottság tavaly novemberi plénumának az anyagát, az elmúlt időszak tapasztalatai alapján megerősítette annak helyességét, és kifejezte meggyőződését, hogy fontos hely illeti azt meg a kidolgozandó pártprogramban.

A szocialista demokrácia fejlesztése feltételezi és megköveteli továbbá a párt vezető szerepének állandó erősítését. A Román Kommunista Párt vezető szerepe társadalmunkban objektív szükségszerűségként, évtizedek történelmi folyamatainak az eredményeként jött létre. Minél nagyobb szerepet és fontosságot kap a társadalom tudományos vezetése és ezzel kapcsolatosan a jövőbeni fejlődés irányvonalainak a megszabása, előrelátása, a társadalom összes erőinek összpontosítása, egybefogása a kitűzött cél megvalósításáért, annál nagyobb szükség van és lesz a Kommunista Párt vezető szerepére.

A szocialista demokráciától elválaszthatatlan a nemzeti kérdés marxi—lenini megoldása, hiszen a marxizmus mindig is az általános demokratikus mozgalomnak alárendelt kérdésként tekintette a nemzeti kérdést. Pártunk főtitkára a történelmi realitásoknak megfelelően elevenítette fel a román, magyar, német és más nemzeti-ségű dolgozók közös küzdelmét a közös kizsákmányolók és elnyomók ellen, a Román Kommunista Párt következetes harcát mindenfajta nemzeti elnyomás és megkülönböztetés ellen, a nemzeti kérdés marxi—lenini megoldását a szocialista forradalom és építés folyamán. Elvi tárgyilagossággal szólott a múltban e téren elkövetett egyes hibákról is, és erőteljesen kiemelte egész dolgozó népünk egységét vezetőereje, a Román Kommunista Párt körül. Emlékeztetett arra, hogy több ízben is tisztázta a párt- és államvezetés álláspontját a szóban forgó kérdésben, és hangsúlyozta, hogy mindaz, amit a német és a magyar dolgozók országos tanácsa előtt tartott beszédekben a párt nevében leszögezett, maradéktalanul érvényes továbbra is. Ezekben a beszédekben, mint a pártkonferencián elhangzott jelentésében is, pártunk főtitkára megállapította, hogy a szocialista Romániában, a szocialista román nemzet mellett és vele együtt szocialista nemzetiségek is élnek testvéri egységben, a közös haza fiaiként; együttes tevékenységüknek köszönhető mindaz, ami ebben az országban megvalósult, közös művük lesz a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtése is. Amint arra a vonatkozó határozat rámutat, „az Országos Pártkonferencia abból az alapelvből indul ki, hogy a szocialista nemzet hosszú létének távlatai középette még hosszú ideig megmaradnak a nemzeti-

ségek megkülönböztető vonásai; ezzel egyidejűleg a közeledés történelmi folyamata megy végbe, ami a jövőben még hangsúlyozottabb lesz". Ez a felfogás szervesen következik a Román Kommunista Pártnak a nemzet történelmi szerepére, a szocialista nemzet fejlődésére vonatkozó álláspontjából. A pártkonferencia, a korábbi pártdokumentumokhoz hasonlóan, ismételten figyelmeztetett a mindenfajta nacionalizmus kíméletlen visszaverésének szükségességére, arra, hogy az ilyenszerű megnyilvánulásokat, bárki részéről is történjenek, úgy kell tekinteni mint a szocialista rend ellen elkövetett bűncselekményt.

Minél inkább előbbrehaladunk a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésében, a szocialista demokrácia kiteljesítésében, annál szorosabb lesz hazánk dolgozóinak egysége. A gazdasági élet közössége, a közös világnézet, ideológia, a közös erkölcsi felfogás, a közös eszmék és eszmények, a szocialista kultúra közös eszmei tartalma — a szocialista gazdasági és társadalmi-politikai rend, a szocialista kultúra és tudat fejlődésének, a közös szocialista haza felvirágzásának mértékében — mind szorosabbra vonja a román nemzet és a szocialista nemzetiségek megbonthatatlan testvéri kapcsolatait.

A nemzeti kérdés marxi—lenini megoldása hazánkban a társadalom tudományos vezetésének egyik megnyilvánulása. Amint arra pártunk főtitkára rámutatott, a társadalom minden fejlődési szakaszának bizonyos szervezési és vezetési forma felel meg; a jelenlegi szakasz objektív követelményeinek, a realitásoknak a figyelembevételére nem jelenti azt, hogy már nem kell többé a kommunista elvek megvalósításának az eszközein gondolkodni. Ebből a szempontból a társadalmi-politikai életnek alig van olyan kérdése, amely végérvényesen, egyszer s mindenkorra lezártnak tekinthető. A Román Kommunista Párt alkotó és messzirelátó politikája biztosíték arra, hogy társadalmunk szervezési és vezetési kérdései a jövőben is megfelelő, elvi és tudományos jellegű választ kapnak.

Az Országos Pártkonferencia nagy teret és beható figyelmet szentelt a párt nemzetközi tevékenységének, a szocialista Románia külpolitikája alapelveinek, irányvonalának. Erre vonatkozó anyagai erőteljesen kidomborítják a Román Kommunista Párt internacionalizmusát, következetes harcát a szocialista országok, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységéért, Románia megnövekedett szerepét és tekintélyét a világban, dolgozó népünk hozzájárulását a béke, a népek közötti barátság és egyetértés ügyéhez.

Az Országos Pártkonferencián elhangzott jelentés, a hozott határozatok jogos megelégedettséggel és büszkeséggel töltenek el bennünket. Egy olyan párt vezetésével haladunk a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megvalósításának az útján, amely a társadalmi tevékenység valamennyi területén tudományos igénnyel és az alkotó marxizmus jegyében kidolgozott programmal rendelkezik, amely politikai vonalában a marxista humanizmust érvényesíti, és humanista eszményeinket konkrét politikai feladatokban tudja megfogalmazni, amely következetesen képviseli dolgozó népünk alapvető érdekeit, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom közös ügyét, az általános társadalmi haladást egyaránt. Ez az elégedettség és büszkeség csakis abban juthat méltó kifejezésre, ha erőnk, képességeink, tudásunk latbavetésével cselekvően vesszük ki részünket az Országos Pártkonferencia programjának megvalósítására országszerte kibontakozott hatalmas méretű alkotótevékenységből.

KORUNK